

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Pārskats par būvniecības resursu cenām” (1-BC)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

➤ Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma) un 4. punktā (Cenu statistika).

Ikvienu uzņēmuma sniegtie dati par būvniecības resursu cenām nodrošina informāciju būvniecības izmaksu indeksam (BII), BII kapitālai ceļa rekonstrukcijai un jaunbūvei, kā arī BII jauno dzīvojamo māju celtniecībai. BII raksturo galveno būvniecībā ieguldīto resursu izmaksu pārmaiņas pārskata periodā attiecībā pret bāzes periodu.

BII ir viens no īstermiņa statistikas rādītājiem. [Īstermiņa statistikas rādītāji](#) parāda aktuālāko situāciju Latvijas, Eiropas un pasaules ekonomikā, līdz ar ko nodrošina jaunāko informāciju plānošanai, novērtēšanai un analīzei.

Kopsavilkuma datus izmanto dažādas Latvijas un Eiropas Savienības institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji būvniecības izmaksu pārmaiņu analīzei, salīdzināšanai, prognožu izstrādei, lēmumu pieņemšanai, politikas plānošanai, kā arī citiem mērķiem. Piemēram, Ekonomikas ministrijas pasūtītajos pētījumos.

Apsekojumā iegūtos kopsavilkuma datus izmanto arī:

- būvniecības produkcijas apjoma indeksa pārrēķiniem salīdzināmajās cenās;
- iekšzemes kopprodukta pārrēķiniem salīdzināmajās cenās.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šādus tiesību aktus:

- [Padomes 1998. gada 19. maija Regulu \(EK\) Nr. 1165/98](#) par īstermiņa statistiku;
- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulu \(ES\) Nr. 2019/2152](#) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā.

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Administratīvo datu par būvniecības resursu cenām nav.

Lai mazinātu uzņēmumiem iesniedzamās informācijas apjomu, tiek izmantota ar citām Pārvaldes veidlapām iegūtā informācija, BII aprēķinā izmantojot ar veidlapām "Pārskats par ražotāju cenām rūpniecībā" (1-RC), "Pārskats par importa cenām" (1-IC) un "Pārskats par uzņēmumu saviem spēkiem veikto būvniecību" (1-būvniecība) iegūto informāciju, kā arī reģistrētās patēriņa cenas būvmateriāliem.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj ekonomiski aktīvos uzņēmumus, kuru pamatdarbība atbilst Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (NACE 2. red.) sadaļai:

- F "Būvniecība";
- G "Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts" (NACE klases 46.73, 46.74 un 47.52).

Būvuzņēmumu galvenais populācijas rādītājs ir saviem spēkiem veikto būvniecības darbu apjoms iepriekšējā gadā. Tirdzniecības uzņēmumu izlases kritērijs ir to specializācija, kuros tirgoti nepieciešamie būvniecības resursi, un apgrozījums bijis virs 100 tūkst. eiro.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Padomes 1998. gada 19. maija Regulas \(EK\) Nr. 1165/98](#) par īstermiņa statistiku 2. un 3. pants, B pielikums;

- [Komisijas 2020. gada 30. jūlija īstenošanas Regulas Nr. 2020/1197](#), ar kuru nosaka tehniskās specifikācijas un kārtību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2152 par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā 1. pants un 1. pielikuma B daļas 5. tabula;
- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- [Oficiālās statistikas portālā](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzē](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- [Ekonomikas ministrija](#)
- [Latvijas Banka](#)

➤ Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

➤ Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.